

YBL MIKLÓS SZOBRA.

Alig hűnyta be pár évvel ezelőtt szemét örökre Ybl Miklós, a bazilika és az operaház genialis építője, a magyar mérnök- és építészegyesület mozgalmát indította meg, hogy emléket állítson a mesternek. Ez év elején egybegyűlt a szoboremlékre szükséges huszonnégyezer forint és az egyesület tavasszal kiírta a pályázatot. A pályázat a szerény viszonyok mellett is szépen sikerült. Hét szobrász vett részt benne nyolcz pályaművel.

A pályázók voltak Mayer Ede, Kallós Ede, Vasadi Ferencz, Tóth István, Kiss György, Szirmai Antal egy-egy, és Andrejka József kéttervvel. A bíráló bizottság Hollán Ernő elnöklete alatt június 4-ikén döntött a pályázat sorsa fölött.

A bizottság az első díjat, vagyis a szobor-terv kivitelét Mayer Edének ítélte oda. Mayer egyike tehetséges fiatal szobrászainknak, a ki Zumbusch, a híres bécsi szobrász-tanár tanítványa volt, s már ott fel-tűnést keltett tehetségével. Haza ke-rülven, Huszár Adolf műtermében dol-gozott, és segített Huszárnak az aradi vértanúszobor mintázásában s ő mintázta nagyban a Deák Ferencz-szobor legsikerültebb mellékalakját: a «Hazaszeretet»-et; a lipótvárosi ba-zilika szobrászati díszítésében is részt vett, s az épülő új országház részére is több király szobrát készíti.

Mayer álló szoboralakban örökíti Yblt. A mester magas talapzaton áll. Baljában épület-tervet tart, a melynek nézésébe mélyed. Jobbjában körző van s kissé egy oszlopra támaszkodik.

A talapzat jobb sarkán géniusz ül, s míg jobbjával fölfelé törve a talap-zatra írja Ybl nevét, addig baljával babékoszorút tesz a lipótvárosi bazi-lika tervére, mely a lépcsőzeten fekszik. Az egész szobor igen egyszerű, de jellegzetes alkotás, mely díszére fog válni fővárosunknak. A szobor a bu-dai várkerti bazár előtt elnyúló sétá-tér éjszakai sarkára kerül, a hol méltó környezete lesz majd a nagy építő-mester alkotásainak egész sora.

A pályázaton kitűnt Kallós Ede műve is. Kallós, a ki csak nem rég nyert dícséretet a Baross-szobor pá-lyázaton, ülő szobor-tervvel pályázott. Igen realiztikusan, de művészileg oldotta meg a feladatot s neki ítéltek meg az ezer koronás második díjat. Az ezer koronás harmadik díjat Vasadi Ferencz ülőszobra nyerte el, míg Kiss György és Tóth István tervét megvé-telre ajánlották, de mivel e célra a szobor-alapból elegendő összeg nem állott a bizottság rendelkezésére, e két művész pályaművét dícséretben részesítették.

A bizottság Mayer Edével már megkötötte a szerződést, s a művész még az idén elkészíti a mintát, a melynek alapján ércbe öntik a leg-nagyobb magyar építő alakját.

Dr. K. D.

A LEMONDÁS BEJELENTÉSE UTÁN.

Országgyűlési karczolat.

A fotografus, a ki ezt a képet levette (föltéve, hogy nem Andreánszky Gábor báró volt) kegyet-lenségre hajló lélek, a ki bánatba merült emberi arczokban gyönyörködik.

Csinálhatott volna ebből a témából derült, vidám képet is, tánczó júniusi napsugarakkal (mert jun. 4-ike van), mosolygó, vidám ellenzéki arczokkal (mert a kormány lemondását jelenti be Wekerle), s a helyett csinált egy szomorú képet, gyilkos camera obscuráját gondfelhőkbe merült mameluk arczokra szegezven.

Utójára ülnek padjaikban a miniszterek, meg is nézegetik sorba a fiókjaikat, hogy nem felejtettek-e bent valamit. Egyik-másik talán még vissza is térhet, mert a vihar, a király ha-ragja, inkább csak a nagy fák koronáit csa-vargatja. Mogorván ül széken Szilágyi, mint a komor bölény, fejét szügyébe hajtván. A szék bibora ráveti pirosuló fényét még egy-

szer. Wekerle könnyedén hátra hajlik, s ta-lán átgondolja, mit mondott; nem volt-e több vagy kevesebb, mint kellene?

Mert a nyilatkozat már megtörtént, hogy a király nem adta meg a garanciákat, ők erre le-mondtak s a király elfogadta a lemondást.

Tehát nem lesz pair schub; nem lesznek új bárók és grófok. Különös játéka a sorsnak, hogy éppen a polgár miniszterium fanyalodik grófok és bárók kinevezésére. És furesa logika a poli-tikában, hogy mikor nem bírnak a grófokkal, bárókkal, arkanum gyanánt megszorítsák őket. Bús, rideg a jobboldal képe, mintha valami felhő lebegne a magasban. A tömört karzatok hölgyei kíváncsian vetnek egy tekintetet még a kormány tagjaira.

Ha látják is még őket, de már így együtt soha sem.

Az ellenzéki szónok Ugron, (de ez csak hát-

viseli, de természetesen a lemondás csak annyira látszik benne, mint a zsidók a Veres-tengerben befulva; nem látszik ott semmi egyéb volta-képen, csak néhány sor idősebb, fiatalabb hon-atyái koponya: s hogy nem a Koreával kötött kereskedelmi szerződést tárgyalják, csupán a karzaton erősen figyelő alakok bizonyítják — mert egyébként tárgyalhatnák a Koreával kötött szerződést is.

S miután ma, lapunk megjelenésekor kevés kivétellel éppen úgy néz ki a ház, meg a minisz-teri széksor is, mint multkor, éppen ott ül Wekerle, a hol június 4-én, Szilágyi is, Fejérváry is, meg a karja is éppen úgy fel van kötve (pedig azóta már egy nagy diadalt vívott ki a magyaroknak) mindaz, a mit ez a kép mutat, helyesebben mutatni akar, már csak úgy tűnik fel, mint egy álmom . . . egy rossz álmom. —th.

AZ ANARKHISTÁK TITKOS SZERVEZETE.*

Az anarkhistáknak tulajdonképen nincsen semmi szervezetök. Az anarkhiz-mus gyűlöl minden tekintélyt, felsőbb-séget és megkötő szabályt. Ezért sem-miféle szervezetet sem fogadtak el a maguk részére sem, mert ebben már a szabadság korlátozását látták volna. Hiszen egyik alaptételük: «Azt tedd, a mit akarsz!» Nincs valami központi bizottságuk, s valami vezér-tanácsuk, mint más társadalmi tanokért rajon-góknak; és az ily szervezet létesítésére irányuló kísérletek mindig meghiu-sultak. Az anarkhista hitvallás azt mondja: «Nincs többé kormány!» Már pedig valamiféle igazgató organum ahhoz mégis hasonlítana.

Azok, a kik egymáshoz közel lak-nak, az egy városban, vagy negyed-ben levők, csoportokat alkotnak s ez egyetlen szervezetük. De ez is teljesen önkéntes szerveztetés az egyeseknek, minden szervezeti szabályok és fel-sőbbség nélkül. Ha valahol már ele-gendő számú társ van együtt, megal-kotják a csoportot, mi mellett olykor az anarkhista-lapok valamelyikében ilyenféle felhívást tesznek közzé:

Az X. . . negyed társai, kik csoportot ohajtanának alakítani, kéretnek I. . . úr-hoz Z. . . utcában fordulni.**

Ha a csoport megalakult, nevet vesz fel, mely a legkülönfélébb (A nemzet-közi kör. — A hazaellenesek ligája. — A természet gyermekei. — A fekete zászló. — A munkások forradalma. — Az egyenlősítők. — A boszúállók. — Ravachol barátai. — A dinamit. — A hazátlanok, stb.), s ezt egy anar-khista-ujszágban tudtul adják a többi társaknak.

Az egyes csoportok egymástól tel-jesen függetlenek, de azért gyűlések tartására s más hasonlókra érintke-zésbe lépnek egymással.

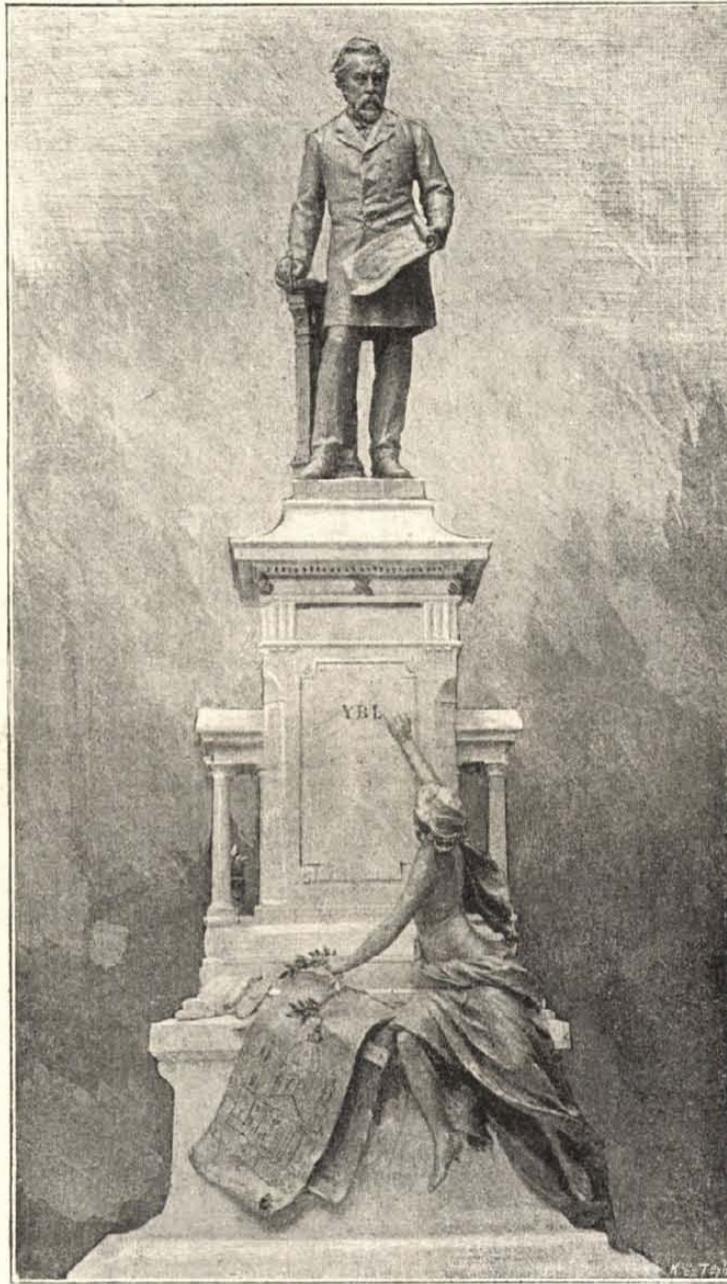
A csoport tagjai közt is a legtelje-sebb függetlenség uralkodik annyira,

hogy nem is közlik egymással szándékaikat, terveiket. Vaillant a francia képviselőház kar-zatáról ledobta bombáját, a nélkül, hogy a cso-port, melyhez tartozott, erről valamint előze-tesen tudott volna. Zaj nélkül, titkon, kiki saját legjobb belátása és tehetsége szerint működjk, ez a jelszó.

Leginkább, természetesen, a munkásnép sorai-ból szedi a csoport embereit, kiknek számát egy-egy nagyobb anarkhista-pör csak újabb meg újabb tagokkal szaporítja, lévén ezek az anarkhista-theóriák terjesztésének egyik leg-szenzációsabb eszközei. A sztrájkok is hatal-mas előmozdítói az anarkhista-hivek szerzésé-nek. Azok a szenvedések, nélkülözések, melye-ket a munkás egy ily nagy sztrájk folyamata alatt elvisel, végték elkeserítik őt. Elveszi minden reményét, hogy helyzetén békés úton javíthasson valamit. Vagy megadja tehát magát végték

* Mutatvány szerzőnek «A társadalmi forradalom» czímen a «Vasuti Lapok» kiadásában megjelent mű-véből.

** Anarkhista lapokból.

YBL MIKLÓS SZOBRA. — Mayer Ede tervvázlata.

ban látható a képen) váltig szeretne még ki-piszkálni valamit a miniszterelnökből, a ki most szükszavú. A miniszterek szórakozottan hall-gatják a szónokot. Fejérváry az egyik kezével (a melyik nincs felkötve) kedélyesen dobogtat a padon. Wekerle édesdeden mosolyog, mintha valami névnap köszöntőt hallgatna.

Kár, hogy a purosok nem látszanak jól; mert meg lehetne rajtok ösmerni, hogy ma hajnalban keltek, ő felsége elé kimenvén az indóházi per-ronra. Az álmoság le-lenyomja fejét egyiknek-másiknak.

Tisza Lajos gróf mögött az ülés folyama alatt egyszer véletlenül gr. Andrássy Gyula ült: talán még ekkor nem is álmodta, hogy egy hét múlva már ő fog elől ülni. Ugyanazon a környéken látszik Széll Kálmán alakja, kire oly szép szerep vár «holnapután». A miniszterelnök fölötti padsorban a Tisza Kálmán tisztes ősz haja és szakála fehérlik, nem messze könyö-köl Darányi Ignác, a «legújabb kurucz». Még Thaly Kálmán is irigykedve nézi.

Képünk «a lemondás bejelentése» czímet